

Poroč la.

Shod Kmečke zveze na Ponikvi je bil dobro obiskan. Gospodarska in politična vprašanja je pojasnjeval in poročal o delovanju Jugoslov. kluba poslanec Vesenjak. Zupan in pokraj. poslanec g. Vrečko je stavil in obrazložil rezolucije, ki so bile sprejete soglasno. Zborovalci so izrekli Jugoslov. klubu kot zvestemu izvrševalcu kmetijskega programa svojo popolno zaupanje. Dalje so se izrekli za najširšo samoupravo in pokrajinski zbor, za preureditev osebnih dohodninskega davka ter za odpravo carine na dnevne ljudske potrebščine, posebej še na sol, petrolej in železo. Protestirali so proti nameravanemu šolskemu zakonu, ki za je izdelal prosvetni odbor. Končno so zahtevali tudi za vse ženstvo na kmetih volilno pravico. Shod je pokazal moč in zrelost naše organizacije v Ponikvi. Slomšekova ožja domovina ostane zvesta slovenski, krščanski kmetijski misli in vsem vzvišenim vzorom svojega velikega rojaka.

St. Vid pri Grobelnem. Dne 18. januarja se je vršil pri nas lep shod Kmetijske zveze. Govoril je g. Krajnc. Po njegovem poročilu se je razvil živahen razgovor, ki je pokazal, kako zanimanje imajo St. Vidčani za naša javna, politična in gospodarska vprašanja. Vsa župnija se kakor en moč oklepa naše krščanske stanovske organizacije, Kmetijske zveze.

Sv. Stefan pri Zusmu. Izredno veliko število ljudstva se je zbralo dne 18. januarja po večernicah k ustanovnemu shodu Kmetijske zveze. Vsi so z zanimanjem poslušali govor g. Krajncja o sedanjem političnem, zlasti gospodarskem položaju. K besedi se je oglašil nek škrtec, ki je že prej motil zborovanje. Dobil je za svoje malo modre besede primeren odgovor in obsojo navzočih zborovalcev. Kmetijska zveza se bo pri dobrem ljudstvu štefanske župnije krasno razvijala!

St. Vid na Planini. Dne 25. januarja smo se po ranem opravilu zbrali v velikem številu k shodu Kmetijske zveze. G. govornik Krajnc je razpravljal o denarnem vprašanju, draginji, o volitvah. Sklenili smo naslednje resolucije: 1. Vprašamo vlado, kdaj nam misli preskrbeti živil za ubožno ljudstvo po znižanih cenah, kakor je obljubila. 2. Zahtevamo, da nam vlada preskrbi potrebno množino petroleja, soli in sladkorja. 3. Zahtevamo, da se denarno vprašanje uredi tako, da dobimo za eno krono en nov dinar. 4. Zahtevamo, da vlada ostro kaznuje verižnike, ki delajo draginjo. 5. Protestiramo, da vlada novega občinskega volilnega reda še ni objavila, pač pa ga razposilja demokratom in Samostojnežem, kakor se sami kavalijo in ljudstvo v njim sleparijo. 6. Protestiramo proti novemu šolskemu načrtu in zahtevamo, da otroke katoliških starišev poučujejo učitelji katoliškega mišljenja, ker šole plačujejo stariši. 7. Zahtevamo volilno pravico tudi za naše kmetijske žene in dekleta, ki so si jo vsaj toliko zaslužile kakor mestne gospodinjice in gospe.

Dobje. Blizu 500 ljudi je prišlo v nedeljo, dne 25. januarja k shodu Kmetijske zveze. Govoril je gosp. Krajnc iz Maribora. Nekaj socialnih demokratov, ki pa so zdaj pristaši Samostojne, je začelo kar začetkom govora kričati: Korošec! Korošec! Govornik jim je na njihov surov poziv takoj jasno razložil, kako je dr. Korošec kot minister prehrane preskrbel gladnemu ljudstvu dovolj kruha, pokazal pa jim je tudi sedanje socialistične ministre, milijonarje, ki pustijo ljudstvo stradati, prodajajo naše žito v druge države za stare železje, in ki hočejo, da bi se denar izmenjal 10 kron za en dinar! Tudi na drugo vprašanje kričavcev: Kaj je storila Kmetijska zveza za kmetijsko ljudstvo, je dal govornik odgovor. Ko pa jih on vpraša: Kaj pa je že Samostojna kmetijska stranka storila za kmetijsko ljudstvo, in jim eden zborovalcev ponudi celo 100 kron, če odgovorijo, so utihnili in pobrisali iz dvorane. Dobro in zavedno dobsko ljudstvo, in to se razum par socialistov — Samostojnežev vsi, ki je že enkrat obsodilo Drogenika in njegovo Samostojno, je tudi ta dan pokazalo, da se hoče organizirati v Kmetijski zvezi, ki je pozidana na krščanskem temelju! Po shodu Kmetijske zveze se je ustanovila Kmetijska zadruga, ki nam bo oskrbovala kmetijske potrebščine.

Več shodov zaupnikov je priredila Kmečka zveza v zadnjem tednu v šmarskem in kozjanskem okraju. Na shodih so govorili govorniki iz Maribora.

Shod v Ilju pod Turjakom dne 25. januarja se je vrlo obnesel. Govoril je urednik Zebot. Navzoči so bili tudi socialni demokrati, ki pa so se popolnoma dostojno obnašali. Po shodu se je vršila pomembna seja krajevne odbora Kmetijske zveze, kateri so prisostvovali najuglednejši možje cele okolice. — Po večernicah je isti govornik govoril na sestanku mladine Bratnega društva.

Izobraževalni tečaj v Poštetrtku je bil zelo dobro obiskan. Okoli 400 je bilo udeležencev. Prišli so tudi bratje Hrvatje v lepem številu. Tečaj je vodil g. župnik Bosina. Predavala sta gg. Krajnc in Zebot.

Podučni tečaj v Brežicah, dne 22. januarja prirejen od Kmetijske zveze in Kršč. socialne zveze. Je bil izborno obiskan. Prišlo je vse polno ljudi od raznih strani, tudi iz sosedne Kranjske. Z veliko pozornostjo so sledili poljudnim predavanjem dr. Hohnjeca in VI. Pušonjaka. Število pristašev Kmetijske zveze v Posavju se širi od dne do dne. Posavski kmetje so uvideli, da Samostojneži niso nič drugega nego navadni farbarji, ki ljudi varajo ter jih hočejo spraviti v liberalni tabor. O liberalizmu, staremu sovražniku kmeta, naši kmetje nečejo nič slišati in za-

to so po veliki večini obrnili hrbet liberalnemu privesku: od liberalcev odvisni Samostojni.

Navodila.

Kmetijska Zveza ali Kmečka Zveza. Da bomo enotno pisali, priporočamo dopisnikom, da pišejo odslej vsi Kmetijska Zveza (kmetijski stan, kmetijski prijatelj).

Se enkrat: Bližajo se volitve; torej zbirajte ob vsaki priliki za volilni sklad Kmečke zveze.

Tiskovine za organizacijo Kmečke zveze so dospеле, in sicer: Pravila Kmečke zveze, opravilnik Slovenske Ljudske stranke, nabiralne pole, vabila (plakati) za shode itd. — Tajništva Kmečke zveze v Mariboru.

Naznanjajte shode! Politične shode je treba po novi odredbi tako naznaniti okrajnemu glavarstvu, da ima politična oblast naznanilo (kraj, dan, uro, prostor) vsaj tri dni pred začetkom zborovanja.

Pozorna „samostojne“ razbojnik! V krajih, kjer rogovili Samostojna, ne puščajte njenih razbojnikov na naše shode. Ti ljudje imajo itak tako zakrknjeno srce in tako zaplankane možgane da pri njih nobena resna beseda nič ne zaleže. Takih ljudi ne puščajte na naše shode. Na vseh snodih določite reditelje.

Krajevni odbori Kmečke zveze na delo! Skličite takoj seje. Dnevni red: Občinske volitve in pobiranje udov za Kmečko zvezo. Razdelitev dela med vse agilne odbornike. Agitacija od hiše do hiše. Stejte somišljenikov volilcev, nasprotnikov in omahljivcev. Poročilo tajništvu Kmečke zveze v Mariboru.

Domača politika.

Samostojna na Štajerskem v razdvoju. Za Štajerske Nemce, nemškutarje in štajerčijance se je osnovala takozvana „Gospodarska stranka“, ki misli nastopati samostojno pri volitvah, držeč se navodil iz Gradca. Bojno geslo in klic te stranke je: Izplačilo vojnih posojil! Kolika škoda je ustanovitev te stranke za našo Samostojno, ki je bila zavetišče vseh nemškutarjev in štajerčijancev! Vsa ta za naš narod Judeževa sodrga bo uskočila iz Samostojne v Gospodarsko stranko, katero bodo vodili štajerski Nemci. To dejstvo je že zavohal nadapostel Samostojne Mrmolja in je še pravočasno premetil svoje misijonsko delovanje iz Štajerske na Kranjsko. Komu bodo neki pridigovali: Urek, Drofenik, Znunderl, Nemeč in Medved? Razbojniške tolpe se kmalu razbijejo, to dejstvo se že uresničuje na Samostojni.

Kamenje — orožje Samostojne. Dne 25. t. m. je hotel imeti šentjurski Drofenik shod na Dobju, da organizira tamošnje socialne demokrate v Samostojni Kmetijski Stranki in s svojo koruzo pridobi za Samostojno tudi ostalo dobsko ljudstvo. Naenkraj pa verne Drofenikove pristaše zadene neljuba vest, da ravno to nedeljo, dne 25. januarja, priredi shod Kmetijska Zveza. Eden socialistov beži takoj k Drofeniku, vsaj tako se je govorilo. Drofenik in njegovi zvesti se ustrašijo in shod Samostojne odpovejo. Toda protestirati vendar morajo proti shodu Kmetijske Zveze! Res so protestirali in sicer na način, ki smo ga od Samostojnežev in socialistov že navajeni: s kamenjem! Ko pride govornik Kmetijske Zveze g. Krajnc blizu cerkve — v cerkvi je bila še maša — ga že čaka tu pred cerkvijo gruča najetih in nahujskih fantalinov, ki začnejo metati proti njemu kamenje. G. Krajnc se jim za bregom srečno umakne in gre proti šoli, koder je bil napovedan shod Kmetijske Zveze. Razbojanci so prišli tudi na shod in mislili, da bodo s svojim divjanjem shod razbili. Ko pa so videli v dvorani blizu 500 ljudi, zavednih pristašev Kmetijske Zveze, jih je minila korača in še pred koncem zborovanja so jo sramotno odkurili. G. Drofenik iz St. Jurja! Ta napad s kamenjem je delo Vaših pristašev! Ali menite, da vam bodo s kamenjem pripomogli do poslanske časti? Dobro dobsko ljudstvo je že enkrat obsodilo Vas in Vašo Samostojno. Zdaj pa ste se pred celo dobsko faro obsodili sami! Ljudje so ta dan na lastne oči videli, kake razbojnike zbirate v svoji stranki! Na shodih Vi in Vaš drug Urek hočeta slepiti naše ljudi, češ: Mi nismo proti duhovnikom, mi spoštujemo gospode duhovnike. Dne 25. januarja pa so Vaši pristaši duhovnika napadli s kamenjem! Tudi s svojo koruzo, s katero hočete ob volitvah kupiti naše glasove, nas ne boste prevarili! Na shodu Kmetijske Zveze, ki so ga Vaši pristaši hoteli s kamenjem preprečiti, smo si ustanovili Kmetijsko zadrugo. Sami si bomo oskrbovali kmetijske potrebščine, od Vas, g. Drofenik, ne potrebujemo nikakih dobrot, ker bi jih morali preurago plačati! Mi nečemo imeti koruznega prepričanja, ampak krščansko prepričanje, ki je podlaga naše Kmetijske zveze!

Agitatorji liberalno-nemške Samostojne kmetijske stranke širijo po Slovenskih goricah lažljivo vest, da je poslanec g. Ivan Roškar pri Samostojni. Posebno trdi to laž znani nadzornik Znunderl. Tako nam poročajo od Sv. Jakoba. Ta vest je popolnoma neresnična. G. Roškar je sam izjavil našim trem zaupnikom, ki so ga nedavno obiskali, da so ga Samostojni sicer vabili, a popolnoma zaman. G. Roškar ostane vedno zvest krščanski slovenski stranki.

Samostojnež — liberalec (demokrat) vse eno. Iz brežiškega okraja nam sporočajo, da so volilni imeniki, katere so izdelali demokrati (liberalci), vsakemu samostojnežu na vpogled in na razpolago, našim pa sveda ne. Gospod Urek, ali si še upate trditi, da niste v zvezi z liberalci! Če pri predpripravi za volitve sta pri uživanju predprave liberalci in samo-

stojnež na isti stopinji, pri volitvah pa spleh ne bo med obema strankama nobenega razločka, kot menda v imenih. Liberalci se potegujejo za svobodo, samostojneži se bolj, pri delitvi svobode pa poznajo ti ljudje samo korinčno strankarstvo brez pičice svobode za druge, ki ne trobijo v njih lažirog. Gospod Urek, čemislite, da boste po Zerjavovem receptu nasilja pri volilnih imenikih zmagali samostojni, se močno motite. Ljudstvo zahteva, hoče in mora dobiti pravico in svobodo.

Koruzo dobiš, če k nam pristopiš, tako agitirajo Samostojneži po nekaterih krajih in zlasti v Posavju. S pomočjo deželne vlade je dobilo gospodarsko društvo „Ekonom“ nekaj vagonov koruze, ki se sedaj deli. Te koruze ne dobivajo ljudje, ki so najbolj potrebni, marveč glavači Samostojnežev si v obilni meri pridržijo koruzo za se ali pa jo delijo med svoje pristaše. Prej se je na občine javilo, naj se oglašijo za koruzo vsi, ki so potrebni. Ko je koruzna prišla pa so je kar zasegli samostojni glavači ter jo delijo ne po merilu ubožnosti in po rebe, marveč po pripadnosti k stranki! Ponekoč so kar dali pri cerkvi javne razglasiti, da dobijo koruzo le tisti, ki so člani Samostojne ali pa bodo k njej pristopili. Tako so za koruzo, ki je prišla v naše kraje vsled podpore vlade ter bi se morala prodati tistim, ki so najbolj potrebni, brez razlike strank, ogoljufani najbolj ubožni ljudje. Take reči se sedaj uganjajo po Posavju s koruzo, ki je vlada spravila v te kraje. Kaj pa dela brežiški okrajni glavar, g. Koropec? Ali morda dramlje z oprtimi očmi, da ne vidi, kakšne reči uganjajo Samostojneži po njegovem glavarstvu? Ali pa morda soglašča s prodajo koruze po Samostojnih? Kmalu bomo prisiljeni o tem gospodu spregovoriti kaj več.

„Samostojno“ koruzo so delili tudi v kozjanskem, šmarskem in rogaškem okraju. Ta koruzo je samo pesek v oči tik pred volitvami.

Dr. Kukovec — klerikalec! S kakimi sredstvi delajo samostojneži, se vidi iz izjave nekega zibiškega samostojneža ob priliki tečaja v Smarju. Domišljivi možakar, ki je hotel imeti zmiraj besedo, je virgel našemu pristaši v obraz: Kaki sovražniki kmeta so klerikalec, vidi se najbolj iz tega, da je dr. Kukovec predlagal, naj se krone izmenjajo za dinarje v razmerju 10 : 1. Dr. Kukovec vendar ni klerikalec, so je brani napader pristaša Kmetijske zveze. Kaj pa drugega? so se kar v koru oglašili še drugi samostojneži. Ko jim je potem naš pristaša dokazal, da je gospod doktor samo nekdašnji študent rad voglaril krog farovških muz, da je pa danes načelnik demokratske stranke, so si samostojni modrijani hitro pomagali. češ: Je pa (dr. Kukovec) bil klerikalec že danes ni več! Vsak drugi greh samostojnih odpuste, samo — klerikalizma ne. Ubogi dr. Kukovec samo zaradi tega ne bo našel nikdar milosti v očih samostojnih.

Socialni demokrati je v pravi luči. Socialni demokrati prirejajo sedaj prav pridno shode med našim kmetijskim ljudstvom, kateremu se dobrikajo in mu obljubljajo sedma nebesa. Preteklo nedeljo so priredili en tak shod na naši severni meji pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Na shodu sta govorila dva rudečkarja iz Maribora. Prvi govornik je strastno napadal katoliško cerkev in duhovnike. Med drugim je rekel: „Crni sejejo trup na prižnici in v spovednici, ljudem pa slikajo nebesa na steni, kjer jih v resnici ni.“ Drugi je pa gobezdaril, češ, dr. Korošec je kriv, da nimamo petroleja, soli in da vlada sedaj taka draginja. Toda možakarja sta jo skupila. Naši možje so jim zabrusili take v obraz, da sta obmolnila in jo sramotno odkurila. Na tem shodu so rudečkarji dosegli samo nasprotno, kar so nameravali: Naše dobro krščansko ljudstvo obrača s studom hrbet tem ljudem, ker se vsepovsod pokažejo v pravi luči, da so smrtni sovražniki katoliške cerkve in duhovnikov.

Gospodarstvo.

Sentiljska podružnica Slovenske kmetijske družbe ima svoj redni občni zbor in volitev novega odbora v nedeljo, dne 8. februarja, po rani službi božje v prostorih Slovenskega Doma. Predaval bo na občnem zboru g. ravnatelj Puklavc o pretakanju vina in o rezi trt.

Priljska podružnica Slovenske kmetijske družbe priredi dne 2. svečana ob 9. uri predpoldne v dvorani gospe Zupančič poučno zborovanje. Predaval bo g. sadjarski nadzornik Franc Goričan o sadjereji in splošnem gospodarstvu. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo k občnemu zboru kmetijske podružnice Sv. Peter-Negova, ki se vrši dne 2. februarja 1920 ob 9. uri predpoldne v posojilniških prostorih v Gornji Radgoni. Na sporedu je poročilo o delovanju podružnice, tajniško in blagajniško poročilo, pregled računov ter sprejemanje novih udov. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Vinarska šola v Mariboru. Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od 24. do 26. februarja tridnevni tečaj za obrezovanje lesja ter za čiščenje in obrezovanje sadnega drevja.

Vsem vinogradnikom, ki so naročili trte pri drž. trtnih nasadih na štajerskem, oziroma naravnos pri nadzorništvu do konca predpisane roka (31. decembra 1919) se naznanja, da presega naročila na čedjenke in ključe 2 do 3 krat razpoložljivo množino trt. (Le nekaj tisoč necepljenih korenjakov II. izbire še je na razpolago). Posamezni naročniki imajo tedaj računati s tem, da se jim bo dodelilo le polovica do ene tretine naročenih trt. Toza levno na-

kazniet se bo razpošiljal tekom meseca svečana t. l. Ker so torej zaloge trt izžrpane se ob enem drugim zanimancem naznanja, da se novih naročil, ki še vedno dolražajo, ne more več upoštevati!

Sladkorna pesa v Sloveniji. Dne 20. t. m. se je vršilo v Ljubljani posvetovanje glede sladkorne industrije. Po posvetovanju, ki so se ga udeležili priznani veščaki in interesi, se je sklenilo podpirati z vsemi sredstvi uvedbo kulture sladkorne pese povsod tam, kjer je zato ugoden svet in pozvati vlado, da prouči načrt, ali so na Posavju dani pogoji za ustanovitve sladkorne tovarne. V tem slučaju je treba takoj začeti s pripravljalnimi deli za to industrijo.

Sadjarstvo posvetovanje. Dne 4. in 5. februarja t. l. se bo vršilo pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani (Marijanišče) sadjarstvo posvetovanje, pri katerem se bodo obravnavala sledeča sadjarstva vprašanja: Sadni izbor, drevničarstvo, oskrbovanje in varstvo sadnega drevja, domača sadna uporaba, sadna kupčija in industrija, ponk iz sadjarstva, sadjarstva organizacija, sadna razstave in osnutek podrobnega načrta za pospeševanje sadjarstva v Sloveniji.

Licencovanje zasebnih žrebecv se vrši: dne 10. februarja v Ptuj (sejmišče), dne 11. v Mariboru (sejmišče), dne 12. v Ljutomeru (na trgu), dne 14. v Slovenjgradcu (na trgu), dne 15. v Celju (pred Nar. domom). Pričetek vsakokrat ob devetih dopoldne.

Na Stajerskem in v Prekmurju odvisno število konj. Kakor znano, že med vojno ni ne na Stajerskem in tudi ne v Prekmurju primanjkovalo konj. K temu številu je še pa prišlo veliko demobilizacijskih konj, tako, da imamo sedaj več konj, kakor jih more kmet prerediti. To odvisno število konj je torej postalo za marsikatero živinorejca neprijetno, ker mu primanjkuje kreme. Zrebet že lani ni mogel odprodati, a letos bo pa zopet več zrebet, za katere ni krme in ne prostora v hlevih. Nujna potreba je torej, da vlada omogoči odprodajo konj bodisi v Srbijo, kjer primanjkuje konj, bodisi, da izvoz konj v Avstrijo in na Madžarsko ne bo združen s tolikimi težkočami, in se naj odpravi visoka carina na konje ter da se naj dovolj odprodaja konj za jugoslovansko valuto brez posredovanja osrednje uprave. Če se bo to izvršilo, bo dobil naš kmet zopet več veselja do svoje živinoreje, kar bo tudi državi v prid.

Podpore za plemenske bike in merjasec. Slov. kmetijska družba podeluje podpore za nakup plemenskih bikov in merjasec tistim podružnicam, živinorejskim in bikorejskim zadrugam, občinam ali zasebnikom, ki dokažejo, da je v njih okolišju nujna potreba po teh plemenjakih. Višina teh podpor znaša približno eno četrtino do ene tretjine nakupne cene.

Industrijskim podjetjem in obrtnikom v Sloveniji v uvaževanje. Po poročilu, došlem trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je v Pulju še kakih 2000 kvalificiranih jugoslovanskih delavcev različnih poklicev, ki so izpostavljeni preganjanju italijanskih oblasti, ter bo velik del teh preganjancev prisiljen zapustiti Pulj in se naseliti v našem kraljestvu. Da se tem preganjancem, ki bi se radi vrnili v domovino, o ne goči dobiti takoj delo, je potrebno dobiti podatke koliko in katere vrste kvalificiranih delavcev bi posamezna podjetja sprejela v delo. Iz Pulja bi se radi naselili pri nas naslednji profesionalisti, in sicer: približno 20 električarjev, 200 ključavničarjev, 160 mizarjev, 340 graditeljev malih ladij 280 kovačev, 26 kotlarjev, 33 risarjev, 110 zidarjev, 12 livarjev, 5 mizarjev za modele, 16 torpednih delavcev, 11 puškarjev, 8 pracijskih delavcev za popraviljanje barometrov, termometrov in kompasov, 80 instalaterjev za parne stroje in motorje, 12 slikarjev in likarjev, 3 kleparji, 60 mornarjev, 50 kurilcev, 25 pomožnih kurilcev, 30 delavcev za izdelovanje peres ter 100 delavcev, ki so zaposleni pri pakiranju. Industrijalce in obrtnike, ki reflektirajo na navedene delavce in profesionaliste vabimo, da pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani seznam delavcev, na katere reflektirajo po strokah v teku 8 dni.

Dojava smodnika. Urad za pospeševanje obrti je dobil od ministra vojne in mornarice dovoljenje, da sme porazdeliti med obrtnike 1000 kg navadnega razstrelilnega smodnika, 1000 kg ojačenega razstrelilnega smodnika, 200 kg minskega smodnika ter manjšo množino kapselnov. Oddajali bomo po 100 kg. Manjši reflektanti naj zato svoja naročila združijo. Interesenti naj se zglase pri našem uradu do 7. februarja.

Železni rudnik v Srbiji. Poroča se: Ze za naša avstrijska podjetja so začeli neki podjetniki kopati železno rudo v rudniku, ki se nahaja blizu Veleša. Ugotovilo se je sedaj, da je najdena ruda takšne kakovosti, da lahko postane omenjeni rudnik eden najboljših na svetu. Zato je ministrstvo za šume in rudo odredilo, da se začne ta rudnik izrabljati v velikem obsegu. V ta namen hočejo pridobiti tudi posebne strokovnjake iz inozemstva.

Nakup krompirja. Slovenska kmetijska družba kupi večje množine semenskega krompirja, da ga spomladi razdeli v tiste kraje, kjer so imeli letos tako slabe krompirjevo letino, da si ga kmetovalci niso pridelali niti za svojo prehrano. Družba kupi tak semenski krompir po primerni ceni in ga na zahtevo plaša polovico takoj, ostalo pa šele spomladi ob prevzemu blaga. Cena za semenski krompir bo na vsak način višja nego ona za krompir za prehrano. Vsakdo pa, ki hoče pridelati svoj krompir družbi, se mora zavezati, da ga odda spomladi tisto množino, ki jo je pridelal. Krompir se sedaj pozimi ne more prevvažati vsled tega, saj so kmetovalci, ki so ga družbi pridelali, skrbeli, da se do spomladi ne pokvari, zamrzne, zrase ali zgine, kajti družba bo prevzemala le zdravo semensko blago. Družba kupi vsako množino v celih vagonih ali v manjših količinah. Opozarja se, da je vsa ta krompir namenjen edinole za seme v Slo-

veniji, da se z njim odpomore onim krajem, kjer si ga niso mogli pridelati zadostno, da bi ga imeli za seme. Iz Slovenije se ta krompir ne bo izvažal. Pozivljajo se torej vsi oni kmetovalci, ki imajo kaj semenskega krompirja za oddajo, da to takoj pismeno ali ustno naznanijo Slovenski kmetijski družbi, Ljubljana Turjaški trg 3.

Slovenska kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi sledeče kmetijske potrebščine:

Apneni dušik po 160 K za 100 kg, takojšnje prijave sprejema družba neobvezno, vreče mora naročnik sam dostaviti.

Antiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., se dobi v zaklopnih po 50 g za 8 K.

„Ergofer“, fiziološki železo-apneni preparat se imenuje redilni prašek za živino, ki ga priporočajo celo iz živinozdravniške stroke posebno še za konje, a tudi za drugo živino. To sredstvo učinkuje baje posebno dobro ob današnjih slabih prehranjevalnih razmerah pri živini, ki ji primanjkuje močnih krmil in posebno pri konjih ovsu. Tega praška se poklada na dan in glavo; pri konjih po 2-4 ne polne žlice, pri govedu po 2-6 ne polne žlice, pri kozah in ovcah in prašičih po 1-2 ne polne žlice. V začetku je treba seveda polagoma navajati žival na ta prašek in šele čez nekoliko dni ji je pokladati določeno množino. Pri vsakem zavoju je zraven tudi primerno navodilo, kako se ta prašek poklada. En zavoj tehta 1 kg in stane 20 K.

Eponit, s katerim se vzame vinu vsak zoprni okus ali duh, bodisi po gnolobi, plesnivcu, po sodu, grenkobi itd., stane 1 kg 12 K.

Kostni superfosfat po 200 K 100 kg. Vreče je treba družbi ob naročanju dostaviti.

Kostna moka po 106 K za 100 kg; jutaste vreče mora naročnik v napolnitev poslati.

Kožna moka po 106 K 100 kg; naročnik mora jutaste vreče dostaviti.

Melior, preskušeno sredstvo proti peronospori na trtah in proti drugim glivičnim in živalskim škodljivcem na vseh rastlinah, stane 1 kg za ude 3 K 40 vin.

Roženo moko, izvrstno dušično gnojilo, oddaja Slovenska kmetijska družba po 150 K za 100 kg brez vreč. To umetno gnojilo je posebno velike vrednosti za vinograde, ker se v zemlji razkrajja le polagoma in deluje torej po več let. Pozivljemo vse kmetovalce, v prvi vrsti pa vinogradnike, naj si to umetno gnojilo naroče. Troši se ga lahko vsak čas, a treba ga je pa podkopati ali podorati. Vreče mora naročnik poslati.

Sladkorna pesa po 8 K 1 kg. Semenska pesa. Seme izvrstne severno-nemške rumene in rdeče Mamut krmilne pese 24 K 1 kg.

Vreče. Vsak naročnik mora poslati za kostno moko, roženo moko, apneni dušik itd. svoje dobre jutaste vreče, ker dobiva družba vsa umetna gnojila i. t. d. sedaj samo le v papirnatih vrečah, ki jih železnica ne sprejema za odpremo v manjših pošiljavah.

Živinska sol po 220 K 100 kg. Vreče morajo naročniki dostaviti.

Zveplenokislo glino namesto galuna kot primes galičnemu škropivu, ima kmetijska družba v zalogi ter jo oddajo po 1 K 1 kg.

Zveplo (zveplene ploščice) po 200 K 1 kg.

Otrobe. Tvrška Ferdo Sert, Koroška cesta v Mariboru, nam naznanja, da ima na prodaj okoli 50 vagonov lepih pšenčnih otrokov.

St. Ilj v Slov. gor. Trgovec g. Vračko prodaja kuhinjsko sol za okoliš St. Ilj, Jarenina, Svečina, Sv. Jakob, Kungota.

Tedenske novice

† Kanonik dr. Suhač. Kakor v spomladi, tako je grela solnce, ki je stalo pretečeno soboto, dne 24. januarja na višku, ko smo položili k večnemu počitku na pokopališču Sv. Ane v Slov. gor. č. kanonika, dekana in župnika, gospoda dr. Suhača, ki je umrl 20. t. m. v 76. letu, ko je čez 35 let neutrudno župnikoval v lepi župniji Sv. Anovski. Ko je pred kratkim pol letom opravil zlato sv. mašo, si pač nihče ni mislil, da bo sicer tako krepi gospod tako kmalu podlegel neizprosni smrti. Pogreb je bil naravnost veličasten. Ceprav sobota, je došlo 20 duhovnih sobratov, med njimi tudi iz graške škofije sosedni župnik iz Cmureka. Novo imenovani dekanijski administrator g. J. Janžekovič, župnik Sv. Lenarta v Slov. gor., ki je imel govor ob zlatem jubileju rajnega g. kanonika, mu je govoril tudi sedaj v cerkvi slovo, vojni nadkurat v Mariboru, E. Terstenjak je opravil sveto mašo zadušnico, najstarejši in pričujoči dekanijski župnik g. J. Pajtlar iz St. Ruperta v Slov. gor. pa je vodil pogreb, katerega se je udeležil brat rajnega g. kanonika, profesor Matej Suhač iz Celja in druga številna vodbina od Sv. Jurja ob Ščavnici, posebno obilno pa župljani od Sv. Ane, med njimi z zastavo Marijina družba belo oblečenih deklet, ki so ta dan darovale sv. obhajilo za rajnega svojega dušnega pastirja. V smislu delovanja gospoda kanonika, ki je na tihem, ne da bi svet o tem vedel, podpiral razne dobrodelne naprave, se je zbralo med žalujočimi gosti za dijaško kuhinjo v Mariboru in Celju, v katerih mestih je umrl gospod študiraj, 412 kron. Bog daj g. kanonika, možu kremenitega značaja, visoke učenosti in blagega srca, večno plačilo v kraju svojih izvolje-

nih, lepi župniji Sv. Ane pa kmalu novega predstojnika.

† Toma Pušenjak. Umrl je dne 23. t. m. na Cvenu pri Ljutomeru nadučitelj g. Toma Pušenjak, oče nadrevizorja g. Vl. Pušenjaka, v starosti 53 let. Obitelj Pušenjak je v sedmih mesecih obiskala štirikrat bela žena smrt: umrla je hčerka, mati, sin in sedaj oče. Kako priljubljen je bil pokojni nadučitelj, je pričal veličasten pogreb. Udeležilo se je sprevoda, katerega je vodil preč. g. dekan Ozmeč v spremstvu štirih duhovnikov, učiteljstvo iz okrajev Gornja Radgona in Ljutomer, zastopniki vseh uradov, gasilno društvo evensko in nepregledne množice ljudij iz župnije Ljutomer. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika nadučitelj K. Kovačič, ki je orisal v krasnem cvoru delo pokojnika v šoli in izven šole, v imenu očanov evenskih in gasilnega društva na Cvenu gasilno-mladenič Škrobar, ki je opisal delo pokojnika za ljudski blagor. Nadučitelj Pušenjak je kot prvi nadučitelj novoustanovljene šole deloval 38 let na šoli, storil veliko za povzdigo sadjarstva, čebelarje in vrtnarsiva, bil ustanovitelj tamburaškega društva, bralnega društva, kmetijske zadruge, bikorejske zadruge in posojilnice.

Umrl je pri Sv. Stefanu pri Šmarju dne 12. t. m. Jožef Koprive, cerkveni ključar, velesposlovan in blag ter značajan mož. Vsi farjani ga imajo v najboljšem spominu!

Poročil se je pri Sv. Tomažu pri Ormožu g. Joško Irgolič iz Savec z gđ. Liziko Maria. Neumornemu delavcu na polju izobrazbe in vrlemu narodnjaku obilo sreče v novem stanu!

Zaročili se je g. Rado Sturm z gđ. Tonice Drebenik iz Sv. Petra pod Sv. gorami. Vrlima zaročencema prav iskrene čestitke!

Posnemajte! Na gostiji Tine Lapornika in Zalkke Hočvarjeve na Pištajnu so darovali gostje 220 K v dobrodelne namene.

Kmetijske žene in dekleta! Ugovarjajte z vso odločnostjo na shodih in s pismenimi prośti proti volilnemu redu, ki vam odreka volilno pravico. Za čas vojske ste bile dobre, da ste pridelovale vsem drugim stanovom kruh in druge življenjske potrebščine, a sedaj so dali liberalci volilno pravico samo mestnim — trajlam in gospem.

Čitatelji „Slov. Gospodarja“, pozor! Davčeno no.

Naša pisarna Kmetijske Zveze oblasti so začele razpošiljati čerke za osebno dohodnina brezplačno pojasnila in nasvete v teh zadevah, v „Slov. Gospodarju“ pa prinesemo v pouk nekaj tozadevnih člankov. Prvi že izide prihodnjič. Skrite pravčasno v lastno obrambo vse in čitajte pazljivo te razprave!

Protest za protestom. Krivica, katero nam hoče naprtiti ententa, vpije do neba. 900.000 naših Jugoslovancev hočejo žrtvovati nenasitnim Lahom, odrezati nas hočejo od morja, dati nam hočejo take meje, da nas Lah lahko vsak čas napade, a mi se ne moremo braniti. Proti takemu miru se mora dvigniti cela Jugoslavija od Soče do Vardarja. Na vsakem shodu naše stranke naj se sklene tudi resolucija zoper zavratni mir, ki ni nič drugega, kakor priprava za poznejši laški napad. Kjer žele prirediti nalašč protestne shode, naj sporoče v Maribor na naslov: Okrajni odbor Narodnega sveta za neodrešeno domovino, ki bo poslal govornika.

Dr. Korošec je interpeliral svojčas vojnega ministra radi podivjanosti med vojaštvom in nato je poslal general Smiljanič v priobčitev povelje, katerega je izdal na dravsko divizijo. Iz tega povelja objavimo nekaj temeljnih točk. General pravi: „Vera in morala sta dva temelja, na katere se naslanja moč vojske v najhujših borbenih težavah. Petletna vojna nam je zapustila povsod samo moralne razdrtije; vojaki se izgubili čut za dostojnost. Pijančevanje in ostudne preklinjevanje, surovost in podivjanost pa onečašča vojaško obleko, jemljejo vojakov ugled in ga delajo nesposobnega, da bi vestno izpolnjeval svoje vojaške dolžnosti. Nравstvenost je zrcalo, v kateri se vidi duša komande in njenih vojakov.“ General zavevuje nadalje: Da se morajo udeleževati službe prosti vojaki in podčastniki sv. maše in pridbe ob nedeljah in praznikih. Ravno vojaki v obmejnih krajih imajo dolžnost, da se prikupijo ljudstvu z lepim vedenjem in se pokažejo kot kulturni, izobraženi, ne pa divjaški narod.

Strajk premogarjev v Trbovljah. V premogokopih Trbovlje—Hrastnik se je začela 13. t. m. širiti med rudarji pasivna resistenca. Vzrok strajka je v delavski nezadovoljnosti radi dragine in pomanjkljive prehrane. Deželna vlada je povzela vse korake, da se prepriča o vzroku pasivne resistence in je naročila posebno komisijo, da prouči celi položaj. Kljub temu delavstvo ni nehalo s pasivno resistenco in je dobava premoga padla na 10 do 20 %. Radi tega je vlada odposlala v Trbovlje in Hrastnik vojaške posadko in poziv, da se odpusti vsak, ki nadaljuje pasivno resistenco. Delavstvo se ni uklonilo tej naredbi, produkcija premoga je še bolj padla, vlada je ukazala 22. t. m. zapor vseh jam v Hrastniku in Trbovljah ter odpust delavstva. Ze 22. t. m. so se oglašili v Ljubljani pri vladi zaupniki delavstva s prošnjo, da se jame zoper odpro. Obljubili so normalno delo in protestirali proti odpustu delavstva. Vlada je odredila takoj odpor jam pod pogojem, da se bo delalo redno in tudi ob nedeljah brez pasivne resistence. Vlada bo odposlala po zopetni redni produkciji premoga v Hrastnik in Trbovlje komisijo, da se prepriča o pomanjkljivosti prehrane in zdravstvenih razmer med delavstvom.

V Zagrebu stavka 400 do 700 tipografov. Tiskarska stavka bo dolgotrajna, ker se tiskarske pri-